

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Фінансів, обліку і оподаткування» (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова НМК 3

Філіпп Л. О. Філіпковська

«31» серпня 2021 р.

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи інвестування

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки,
07 Управління та адміністрування

Спеціальності: 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування,
072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітні програми: Економіка підприємства, Облік і оподаткування,
Фінанси, банківська справа та страхування

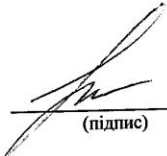
Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

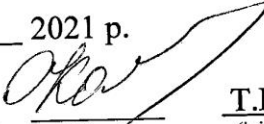
Розробник: Гребенікова О.В., доцент каф., к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор
(наукова ступінь та вчене звання)

(підпис)

Т.В. Калінеску
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

О.О. Воробієнко
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Гребенікова Олена Володимирівна,
к.е.н., доцент. З 2000 року викладає
в університеті наступні дисципліни:

- гроші і кредит;
- теорія фінансів;
- інвестиційний аналіз;
- управління інноваціями;
- страхування;
- облік у бюджетних установах;
- фінанси підприємств;
- казначейська справа.

Напрями наукових досліджень:
інвестиційна діяльність
промислових підприємств,
діагностика фінансового стану
машинобудівних підприємств,
управління інноваційним
розвитком.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 48 годин,
самостійної роботи здобувачів – 72 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – вибіркова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна
робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий)
контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – не має.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – політична
економія, теорія фінансів, вибіркова дисципліна 2.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення: системних знань щодо загальних закономірностей основ інвестування. Надання здобувачам базових знань з теорії та практики інвестиційної діяльності, що виникають між суб'єктами ринкової економіки, а також механізмів функціонування інвестиційного процесу.

Завдання: засвоєння студентами теоретичних основ інвестування, оволодіння знаннями закономірностей у сфері інвестиційної діяльності, застосування їх на практиці; визначення правового поля інвестиційної діяльності України, формування широкої і правильної уяви здобувачів про взаємозв'язок курсу “Основи інвестування” з іншими теоретичними дисциплінами.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності:**

- визначати сутність інвестицій, роль в економіці, функції на мікро- та макрорівнях та класифікацію за різними класифікаційними ознаками;
- визначати об'єкти інвестиційної діяльності, встановлювати їх переваги, визначати їх привабливість;
- визначати сутність фінансового інвестування, аналізувати особливості обігу та емісії різних фінансових інструментів;
- визначати сутність реальних інвестицій та оцінювати доцільність фінансування реальних інвестиційних проектів;
- визначати джерела фінансування інвестиційної діяльності та проводити розрахунок їх необхідного розміру фінансування;
- здатність навчатися та самонавчатися;
- здатність виявляти і вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання в галузі фінансів.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувач будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- вміння працювати самостійно, демонструвати здатність до гнучкого мислення, нести відповідальність за результати роботи і особистий професійний розвиток
- вміння працювати в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки, мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.
- розуміння основ організації фінансів на підприємствах, у банківських установах, страхових компаніях, бюджетних установах, державних фінансових органах.
- вміння застосовувати на практиці навички щодо механізму функціонування грошової системи в ринковій економіці.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інвестування

Тема 1. Методологічні основи інвестування

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Методологічні основи інвестування».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Економічна сутність інвестицій. Особливості кругообігу інвестицій у ринковій економіці. Інвестиційний процес та його стадії. Класифікація інвестицій. Характеристика інвестицій за класифікаційними ознаками. Основні поняття інвестиційної діяльності. Еволюція теорії інвестиційної діяльності. Законодавча база здійснення інвестиційної діяльності в Україні. Інвестиційний ринок і його характеристика. Кон'юнктура інвестиційного ринку.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення теоретичних засад діяльності інвестиційного ринку. Ознайомлення з характеристикою і кон'юктурою інвестиційного ринку.

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти інвестування

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Суб'єкти та об'єкти інвестування».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Характеристика об'єктів інвестування. Поняття об'єктів інвестиційної діяльності. Об'єкти інвестицій. Реальні та фінансові інвестиції, їх основна характеристика. Поняття суб'єктів інвестиційної діяльності. Господарські товариства як суб'єкти інвестиційної діяльності. Промислово-фінансові групи та правова база їх функціонування. Фінансові установи на інвестиційному ринку, діяльність яких регулюється Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інститути спільного інвестування. Особливості взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності. Характеристика та функції фінансових установ на інвестиційному ринку.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення особливостей взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності. Ознайомлення з характеристикою та функціями фінансових установ на інвестиційному ринку.

Тема 3. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Теоретичні засади державного регулювання інвестиційних процесів. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу. Класичні підходи до участі держави в регулюванні загальноекономічних процесів та процесів інвестування, як складової загальноекономічних процесів. Методи державного регулювання інвестиційної діяльності. Законодавча база регулювання та контролю над інвестиційними процесами. Перелік законів. Характеристика та напрями інвестиційної політики держави. Регулювання взаємодії учасників інвестування.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення законодавчої бази регулювання та контролю над інвестиційними процесами. Ознайомлення з напрямками інвестиційної політики держави.

Тема 4. Теорія оцінки інвестицій

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Теорія оцінки інвестицій».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Концепція вартості грошей у часі. Визначення вартості інвестицій на основі простих процентів. Порядок застосування складних процентів в інвестиційній теорії. Методика розрахунку вартості грошових потоків в часі. Методи оцінювання ефективності інвестицій. Міжнародні та національні стандарти оцінки.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методів оцінювання ефективності інвестицій. Ознайомлення з міжнародними та національними стандартами оцінки ефективності інвестицій.

Модульний контроль.

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Змістовий модуль 2. Реалізація інвестиційної діяльності

Тема 5. Фінансові інвестиції

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Фінансові інвестиції».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Характеристика фінансових інвестицій. Фінансові інструменти та їх класифікація. Правова база емісії та операцій із цінними паперами. Характеристика ринку цінних паперів та фондової біржі. Фондова біржа та її функції. Основні учасники фондової біржі. Учасники ринку цінних паперів та їх функції. Характеристика професійних учасників ринку цінних паперів та їх функції. Портфель цінних паперів. Порядок формування та оцінки ризику портфеля цінних паперів. Диверсифікація ризиків. Типи управління портфелем цінних паперів: активне управління та пасивне управління.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення учасників ринку цінних паперів та їх функцій. Ознайомлення з характеристикою професійних учасників ринку цінних паперів та їх функціями.

Тема 6. Інвестиції в засоби виробництва

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Інвестиції в засоби виробництва».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Економічна сутність інвестицій у засоби виробництва. Поняття реальних інвестицій як інвестицій у засоби виробництва. Об'єкти реальних інвестицій та їх характеристика. Особливості та форми здійснення інвестицій у засоби виробництва. Організаційно-економічні основи інвестицій у засоби виробництва. Характеристика об'єктів реальних інвестицій та методи оцінки їх вартості. Оцінка вартості об'єктів реального інвестування. Методичні підходи до оцінки нерухомості: дохідний, ринковий та витратний підходи.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення методів оцінювання вартості об'єктів реального інвестування: дохідний, ринковий та витратний підходи. Ознайомлення з методичними підходами до оцінки нерухомості.

Тема 7. Інноваційна форма інвестицій

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Інноваційна форма інвестицій».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу. Поняття та

типи інновацій. Класифікація інновацій. Модель інноваційного процесу. Об'єкти інноваційної діяльності та їх характеристика. Суб'єкти інноваційної діяльності та їх характеристика. Державне регулювання інноваційної діяльності в Україні. Головна мета державної інноваційної політики, основні принципи інноваційної політики держави. Пріоритетні напрямки державної підтримки інноваційної діяльності підприємств. Фінансування інноваційної діяльності. Венчурне фінансування. Види венчурного фінансування, їх особливості. Проблеми розвитку венчурного фінансування в Україні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення головної мети державної інноваційної політики, основні принципи інноваційної політики держави. Ознайомлення з пріоритетними напрямками державної підтримки інноваційної діяльності підприємств.

Тема 8. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття: «Фінансове забезпечення інвестиційного процесу».*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Характеристика інвестиційних ресурсів. Форми інвестиційних ресурсів. Методи формування інвестиційних ресурсів. Принципи формування інвестиційних ресурсів. Джерела формування інвестиційних ресурсів. Самофінансування та джерела фінансових ресурсів його забезпечення. Акціонування та механізм його здійснення. Банківський інвестиційний кредит та шляхи його залучення. Державний, міжнародний, податковий та товарний (лізинговий) інвестиційні кредити. Фінансування інвестиційних проєктів шляхом надання дотацій та змішане фінансування. Оцінка вартості інвестиційних ресурсів. Методи оцінки власного, залученого та позикового капіталу. Методи оптимізації структури джерел інвестиційних ресурсів. Розрахунок обсягу інвестиційних ресурсів реального інвестиційного проєкту. Методи оптимізації структури інвестиційних ресурсів.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення особливостей розрахунку обсягу інвестиційних ресурсів реального інвестиційного проєкту. Ознайомлення з методами оптимізації структури інвестиційних ресурсів.

Модульний контроль.

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

5. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

6. Методи навчання

При викладанні дисципліни «Основи інвестування» передбачено застосування активних та інтерактивних методів навчання – проблемних та міні лекцій, практичних занять у активній формі, тестування, розв’язання ситуаційних та практичних завдань, розгляд кейсів, ділові ігри.

Лекції, практичні заняття, самостійна робота з навчальною та довідковою літературою, самостійне виконання індивідуального завдання, консультації. За рядом тем лекційного матеріалу передбачено використання мультимедійного обладнання у вигляді тематичних відеороликів, які розкривають суть окремих тем даної дисципліни.

Контроль знань виконується за принципами кредитно-модульної системи і складається з поточного, модульного та підсумкового.

7. Методи контролю

Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних завдань, підсумковий контроль у формі заліку, підсумковий контроль у формі заліку.

Проведення поточно-модульного контролю. Поточно-модульний контроль здійснюється та оцінюється за двома складовими: практичний модульний контроль і лекційний (теоретичний) модульний контроль. Оцінка за практичну складову модульного контролю виставляється за результатами оцінювання знань студента під час практичних занять, виконання завдань для самостійної роботи та проміжного контролю згідно з графіком навчального процесу.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...1	4	0...4
Робота на практичних заняттях	0...3	8	0...24
Модульний контроль	0...22	1	10...22
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...1	4	0...4
Робота на практичних заняттях	0...3	8	0...24
Модульний контроль	0...22	1	10...22
Всього за семестр			20...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для заліку складається з двох теоретичних і двох практичних завдань. максимальну кількість балів за кожне питання 25 балів, загальна сума – 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Показати мінімум знань та умінь. Здати тестування. Знати основні поняття навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Мати елементарні навички виконання завдань.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум, виконати всі КР, здати тестування та поза аудиторну самостійну роботу. Вміти формулювати висновки, застосовуючи теоретичні знання на практиці. Самостійно виконувати практичні завдання, передбачені програмою.

Відмінно (90-100). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх. Робити аргументовані висновки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених перед ним завдань, а також виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія фінансів» освітньо-професійної програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування/ Гребенікова О. В.– Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2020. – 80 с.

2. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Теорія фінансів» освітньо-професійної програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування/

Гребенікова О. В. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2020. – 20 с.

3. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Теорія фінансів» освітньо-професійної програми початкового рівня (короткий цикл) вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування/ Гребенікова О. В. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2020. – 20 с.

4. Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4380>

11.Рекомендована література

Базова

1. Гриньова В.М. Інвестування: підручник / В.М. Гриньова, В.О. Каюда, Т.І. Лепейко, О.П. Каюда. – К.: Знання, 2008. – 458 с.

2. Інвестиційна діяльність. Підручник / Т.В. Майорова. – К.: Центр Навчальної Літератури, 2019. - 472с.

3. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т. В. Майорова. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.

4. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / А. П. Дука. – К.: Каравела, 2012. – 432 с.

5. Мойсеєнко І.П. Інвестування: Навч. посіб. / І.П. Мойсеєнко – К.: Знання, 2006. – 490 с.

6. Інвестування : практикум / [Т. В. Майорова, В. І. Максимович, С. В. Урванцева та ін.] ; за наук. ред. Т. В. Майорової. — К. : КНЕУ, 2012. — 577 с. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом : посібник / А.А. Пересада. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.

7. Проектне фінансування: Підручник / Пересада А. А., Майорова Т. В., Ляхова О. О. – К.: КНЕУ, 2005 р. – 761 с.

8. Щукін Б. М. Аналіз інвестиційних проектів: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2002. – 128 с.

Допоміжна

1. Бланк І.О. Інвестиційний менеджмент: Підручник / Бланк І.О., Гуляєва Н. М. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. – 398 с.

2. Ємейко Я.І. Інвестиції, ризик, прогноз / Я.І. Ємейко, О.І. Ємейко, К.Є. Раєвський. – Львів: Львівський банківський інститут Національного банку України, 2000. – 176 с.

3. Петухова О. М. Інвестування : навч. посіб. / О. М. Петухова. – К. : «Центр учбової літератури», 2017. – 336 с.

4. Кравцова Л.В. Конспект лекцій з дисципліни "Інвестування". Галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво". Напрями підготовки: 6.030508 "Фінанси і кредит", 6.030509 "Облік і аудит" (усіх форм навчання). – Донецьк: ДонІЕК, 2008. – 100 с.

5. Костюкевич Р.М. Інвестиційний менеджмент. Навчальний посібник / Р.М. Костюкевич. – Рівне: НУВГП, 2011. – 270 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

3. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

4. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com>.

5. Електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vobu.com.ua>.

6. Офіційний сайт асоціації бухгалтерів і аудиторів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uasaa.org>.

7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.